

§ 12 GODKENDELSE

af husdyrbruget

Heiselvej 1
6240 Løgumkloster

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	VIGTIGE ADRESSER OG DATOER	4
2	INDLEDNING	5
3	AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	6
3.1.	Samlet vurdering	6
4	VILKÅR.....	7
4.1.	GRUNDFORHOLD.....	7
4.1.1.	Generelle forhold	7
4.2.	HUSDYRBRUGETS ANLÆG	7
4.2.1.	Stalde	7
4.2.2.	Ventilation	7
4.2.3.	Rengøring	8
4.2.4.	Foder	8
4.2.5.	Ressourceforbrug	8
4.2.6.	Spildevand	8
4.2.7.	Driftsforstyrrelser og uheld	8
4.2.8.	Gødningsproduktion og -håndtering	8
4.3.	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	9
4.3.1.	Lys.....	9
4.3.2.	Lugt	9
4.3.3.	Transport.....	9
4.3.4.	Støj.....	9
4.3.5.	Støv	10
4.3.6.	Skadedyr	10
4.4.	HUSDYRBRUGETS AREALER	10
4.4.1.	Husdyrbrugets udbringningsarealer	10
4.4.2.	Naturbeskyttelseslovens § 3	11
4.4.3.	Aftalearealer	11
4.5.	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	11
4.5.1.	Anvendelse af BAT	11
4.6.	AFFALD OG KEMIKALIER.....	11
4.6.1.	Olie	11
4.6.2.	Affald	11
4.6.3.	Pesticider.....	12
4.7.	LANDSKABELIGE HENSYN	12
4.7.1.	Bygninger	12
4.8.	HUSDYRBRUGETS OPHØR	12
4.8.1.	Drift	12
4.9.	EGENKONTROL.....	12
4.9.1.	Egenkontrol – generelt	12
4.9.2.	Egenkontrol – miljøteknologier	12
4.9.3.	Egenkontrol - dyrehold	13
4.9.4.	Egenkontrol – gødning og ensilage	13
5	SUPPLERENDE MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	14
5.1.1.	Ansøgningsmateriale	14
5.1.2.	Planforhold.....	14

5.1.3.	Harmoni- og ejerkrav	16
6	MILJØTEKNISK VURDERING	17
6.1.	ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	17
6.1.1.	Ressourceforbrug	17
6.1.2.	Substitution	17
6.1.3.	Fodring	17
6.1.4.	Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	17
6.1.5.	Teknologi	18
6.2.	BESKYTTELSE AF OMGIVELSERNE	18
6.2.1.	Arealer	18
6.2.2.	Ammoniak	19
6.2.3.	Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande	20
6.2.4.	Nitrat til grundvand - nitratfølsomme indvindingsområder	21
6.2.5.	Fosforoverskud og overfladeafstrømning af fosfor	22
6.2.6.	Bilag IV-arter	23
6.2.7.	Bygninger	25
6.2.8.	Gødningsopbevaring og -håndtering	25
6.2.9.	Spildevand	25
6.2.10.	Driftsforstyrrelser og uheld	25
6.2.11.	Egenkontrol	26
6.2.12.	Hensynet til de landskabelige interesser	26
6.2.13.	Ophør	26
6.2.14.	Alternative muligheder	26
6.3.	BEGRÆNSNING AF GENER	27
6.3.1.	Lugt	27
6.3.2.	Støv	27
6.3.3.	Skadedyr	27
6.3.4.	Affald	28
6.3.5.	Støj	28
6.3.6.	Transporter	28
6.3.7.	Lys	29
7	HØRINGER	30
8	KLAGE	31
9	BILAG	32

1 VIGTIGE ADRESSER OG DATOER

Ansøger og ejer af ejendom

Navn: Mikkel Emmertsen
Adresse: Heiselvej 1, 6240 Løgumkloster
Telefon: 74777294
Mobil: 20706878
E-mail: m.emmertsen@hotmail.com

Kontaktperson på bedriften

Navn: Mikkel Emmertsen
Adresse: Heiselvej 1, 6240 Løgumkloster
Telefon: 74777294
Mobil: 20706878
E-mail: m.emmertsen@hotmail.com

Bedriftsoplysninger

Navn: Mellerup v/Mikkel Emmertsen
Adresse: Heiselvej 1, 6240 Løgumkloster
CVR-nr.: 92978168
P.nr.: 1062844526
Matrikel nummer: 12 m.fl. Bedsted
Ejendoms nummer: 5500004355

Ejer dyrehold

Navn: Hans Christian Lund
Adresse: Vesterende 52, 6261 Bredebro
CVR-nr.: 28496281
P.nr.: 1011166403
Telefon: 74716148
Mobil: 40196148
E-mail: hclund@mail.dk

Vigtige datoer:

Ansøgningen modtaget den: 8. september 2006
Ansøgningen annonceret den: 29. april 2008
Miljøgodkendelse meddelt den: 3. februar 2009
Natur og Miljøklagenævnet træffer den 15. marts 2011 afgørelse om ophævelse af godkendelsen med virkning fra 15. marts 2012.
Miljøgodkendelsen meddelt igen 3. november. 2011
Næste revurdering: 2019

2 INDLEDNING

Tønder Kommune har meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Heiselvej 1, 6240 Løgumkloster.

Der er den 12. september 2006 meddelt miljøgodkendelse, og i oktober 2005 har Sønderjyllands Amt lavet en VVM redegørelse og et tilhørende regionsplanstillæg.

Der er den 3. februar 2009 meddelt miljøgodkendelse til Heiselvej 1, godkendelsen gav mulighed for udvidelse af dyreholdet fra 358 DE slagtesvin til 445 DE slagtesvin, samt opførelse af en ny gyllebeholder. Der er siden anmeldt etablering af gyllebeholder således at projektet nu indeholder to etablerede gyllebeholdere.

Den oprindelige afgørelse blev påklaget og er blevet hjemvist til fornyet behandling i Tønder kommune. Denne godkendelse er genbehandlingen af miljøgodkendelsen.

Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af vilkårsdelen. Vilkårene skal overholdes og er en forudsætning for godkendelsen. Vilkår går videre end lovgivningen. Vilkårene er fastsat på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse.

Udvidelsen kræver en miljøgodkendelse i henhold til § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der vedrører etablering, ændring eller udvidelse af husdyrbrug med mere end 2000 stipladser til slagtesvin, der kan medføre forøget forurening.

Godkendelsen er udarbejdet af Tønder Kommune, Miljø og Natur, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster. Tønder Kommune er også tilsynsmyndighed.

3 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

3.1. Samlet vurdering

Tønder Kommune har den 3. november 2011 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet på husdyrbruget Heiselvej 1, 6240 Løgumkloster fra 10515 smågrise 7,2 – 30 kg og 10515 slagtesvin 30 – 102 kg. Til 19800 smågrise 8-32 kg og 13795 slagtesvin 32 – 102 kg.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet er gyllebeholder på 1630 m³, nedrevet og erstattet af overdækket beholder på 4000 m³.

Godkendelsen er meddelt efter en miljøteknisk vurdering af husdyrbruget og i henhold til Lovbekendtgørelse nr. 1486 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af 4. december 2009 § 12.

På baggrund af den miljøtekniske vurdering i kapitel 6 vurderes det sammenfattende, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra virksomheden ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, når virksomheden indrettes og drives som beskrevet i ansøgning om godkendelse med tilhørende miljøredegørelse og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Samtidigt vurderes det, at virksomheden kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være opfyldt ved godkendelsens ibrugtagning.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsen udløber den 3. november 2019 - med mindre godkendelsen påklages. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2019.

Per Hendriksen
Miljømedarbejder

4 VILKÅR

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

4.1. GRUNDFORHOLD

4.1.1. Generelle forhold

- 4.1.1.1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Heiselvej 1. Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 23987, og ejendommen er desuden knyttet til grisering med CVR nr. 93262, 50037, 49469, 49582 og 49444.
- 4.1.1.2. Husdyrbruget har tilladelse til et dyrehold på 19800 smågrise, 8 – 32 kg. Og 13795 slagtesvin 32 – 102 kg. Der tillades afvigelser i afgangsalder for slagtesvin, så længe det maksimale antal DE pr. staldafsnit ikke overskrides.
- 4.1.1.3. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgning af 21. oktober 2008 og de indsendte supplerende oplysninger med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 4.1.1.4. Husdyrbruget skal anmelde og have miljømyndighedens accept, inden der må foretages ændringer af indretning og drift.
- 4.1.1.5. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med miljøgodkendelsens indhold og betingelser. Personalet skal specielt gøres opmærksom på de hensyn, der skal tages til reduktionen af lugt og hensyn til nærliggende tagnedløb, dræn grøfter og vandløb, og de skal specifikt instrueres i, hvornår og hvordan beredskabet og miljømyndigheden skal tilkaldes/orienteres.
- 4.1.1.6. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) eller ophør skal meddeles til kommunen senest en måned efter ændringen.

4.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.2.1. Stalde

- 4.2.1.1. Staldafsnit skal indrettes og drives i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningsskemaet.

4.2.2. Ventilation

- 4.2.2.1. Ventilationsanlægget skal efterses og vedligeholdes mindst en gang i kvartalet, Således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 4.2.2.2. Defekte eller støjende ventilatorer skal straks udskiftes.

4.2.3. Rengøring

- 4.2.3.1. Der skal til en hver til holdes rent omkring ejendommen, således at lugt og tilhold af skadedyr minimeres.

4.2.4. Foder

- 4.2.4.1. Der skal fodres i henhold til BAT. Herved forstås at der anvendes forskellige foderblandinger der er tilpasset svinenes vægt, og at der anvendes fytase i foderet efter behov.

4.2.5. Ressourceforbrug

- 4.2.5.1. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således vandforbruget og vandspild minimeres.

4.2.6. Spildevand

- 4.2.6.1. Processpildevand fra virksomheden, herunder vand fra vask af stalde og inventar m.v. skal ledes til gyllebeholder.
- 4.2.6.2. Brønde til afløb, tag nedløb og lignende, der ligger inden for opsamlingsområdet til sikring af gylleuheld, skal sikres og vedligeholdes, så der ikke ved uheld med beholderne kan afledes gylle til drænsystemet.

4.2.7. Driftsforstyrrelser og uheld

- 4.2.7.1. Volden omkring gyllebeholdere, som beskrevet i bilag 4, skal vedligeholdes så, der til enhver tid kan tilbageholdes gylle svarende til det overjordiske volumen af den største beholder.
- 4.2.7.2. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.
- 4.2.7.3. Hvis virksomheden konstaterer eller får begrundet mistanke om, at gylle eller olieanlæg er utætte, skal tilsynsmyndigheden/Tønder Kommune straks underrettes.
- 4.2.7.4. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

4.2.8. Gødningsproduktion og -håndtering

- 4.2.8.1. Opbevaringskapaciteten skal være så stor, at der til enhver tid er kapacitet til opbevaring af gylle og vaskevand m.v. indtil udbringning kan ske.
- 4.2.8.2. Transport af husdyrgødning skal ske på en sådan måde, at så få beboelser som muligt påføres gener.
- 4.2.8.3. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

- 4.2.8.4. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i en anden beholder skal foregå under opsyn, og der må ikke ske spild.
- 4.2.8.5. Efter udbringning af gylle på mark og fyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.
- 4.2.8.6. Eventuelle markstakke med kompost, dybstrøelse, jordforbedrende produkter, ensilage og lignende, skal placeres min. 100 meter fra nærmeste nabobeboelse. Markstakke må højst være placeret det samme sted i 12 måneder. Der skal herefter gå 5 år før dybstrøelsen eller ensilagen igen må placeres samme sted.

4.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.3.1. Lys

- 4.3.1.1. Der skal anvendes timer på det udendørs lys.

4.3.2. Lugt

- 4.3.2.1. Al ventilationsluft fra den nye stald skal ledes gennem luftrenseanlæg.
- 4.3.2.2. Luftrenseanlægget skal vedligeholdes og efterses efter fabrikantens forskrift.
- 4.3.2.3. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes rene.

4.3.3. Transport

- 4.3.3.1. Senest 2 timer efter transport på offentlig vej, skal vejene være rengjort for jord m.m.

4.3.4. Støj

- 4.3.4.1. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer (have m.v.).

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

- 4.3.4.2. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A). Ved ekstern støjbelastning menes støj hidrørende fra husdyrbruget

staldventilation og andre faste installationer, gyllepumper/omrørere, foderblanding, fejmaskine o. lign. samt foder- og dyretransporter. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- 4.3.4.3. Miljømyndigheden/Tønder Kommune kan forlange, at husdyrbruget dokumenterer, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal sendes til miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfristen herfor aftales med miljømyndigheden. Målingerne og dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledninger og af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen.
- 4.3.4.4. Støjmålingerne – beregningerne skal foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller som kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
- 4.3.4.5. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentationen betales af virksomheden.

4.3.5. Støv

- 4.3.5.1. Driften ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

4.3.6. Skadedyr

- 4.3.6.1. Der skal foretages effektiv skadedyrsbekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med Skadedyrlaboratoriets retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde og Skadedyrlaboratoriets retningslinjer for rottebekæmpelse på gårde.
- 4.3.6.2. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. og på et højt hygiejniveau.
- 4.3.6.3. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.m.).
- 4.3.6.4. Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.

4.4. HUSDYRBRUGETS AREALER

4.4.1. Husdyrbrugets udbringningsarealer

- 4.4.1.1. Der må kun udbringes husdyrgødning på de ejede og forpagtede arealer, der er vist som "bedriftens arealer" på bilag 3.
- 4.4.1.2. Ændringer i husdyrbrugets udbringningsarealer skal på forhånd anmeldes til kommunen, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare end de hidtidige arealer.

4.4.1.3. Der skal foreligge skriftlige gylleaftaler.

4.4.2. Naturbeskyttelseslovens § 3

4.4.2.1. Det er ansøgerens ansvar, at driften af arealer, der grænser op til § 3 beskyttede områder herunder § 3 beskyttede vandløb og enge varetager hensynet til § 3 beskyttelsen.

4.4.2.2. Der må ikke sprøjtes eller køres husdyrgødning eller handelsgødning ud i § 3 områderne, samt i en zone på 2 m. omkring § 3 vandløb.

4.4.3. Aftalearealer

4.4.3.1. De arealer, for hvilke der må indgås af tale om udbringning af husdyrgødning med tredjemand (aftalearealer), er vis som " aftalearealer" på kortbilag 3.

4.4.3.2. Aftalearealerne kan tilføres husdyrgødning fra husdyrbruget, dog maksimalt fra 1,4 dyreenheder pr. planperiode.

4.4.3.3. Der skal foreligge skriftlig aftale om udbringning af husdyrgødning, når der sker udbringning til tredjemand.

4.4.3.4. Ændringer i aftalearealer skal på forhånd anmeldes til kommunen, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare end de hidtidige arealer.

4.5. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK

4.5.1. Anvendelse af BAT

4.5.1.1. Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

4.5.1.2. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

4.6. AFFALD OG KEMIKALIER

4.6.1. Olie

4.6.1.1. Brændstoftanken skal stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.6.2. Affald

4.6.2.1. Husdyrbrugets medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængelig for uvedkommende.

4.6.2.2. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere, der er egnede. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.

4.6.2.3. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares i en beholder, der er egnet til opbevaring af indholdet.

4.6.3. Pesticider

4.6.3.1. Evt. påfyldning af marksprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og min. 5 m fra boring.

4.7. LANDSKABELIGE HENSYN

4.7.1. Bygninger

4.7.1.1. Der skal til overdækning af gyllebeholder anvendes afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer.

4.8. HUSDYRBRUGETS OPHØR

4.8.1. Drift

Ved husdyrbrugets ophør, skal –

- Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/-kummer m.v. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler.
- Alle olietanke tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald og andet affald bortskaffes i henhold til Tønder Kommunes erhvervsaffaldsregulativ.

4.9. EGENKONTROL

4.9.1. Egenkontrol – generelt

4.9.1.1. Oplysningerne fra egenkontrollen skal opbevares samlet, være opstillet overskueligt, hele tiden være opdateret og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden.

4.9.1.2. Oplysningerne skal fremvises for miljømyndigheden på forlangende og dokumentationen skal gemmes i minimum 3 år. Dog kan oplysningerne kasseres efter godkendt tilsyn.

4.9.2. Egenkontrol – miljøteknologier

4.9.2.1. Der skal føres en egenkontroljournal for driften af luftrensningsanlægget. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om:

- Hvornår anlægget har været ude af drift.
- Hvornår anlægget er justeret, efterset, rengjort.

4.9.2.2. Der skal føres en driftsjournal for ventilationsanlægget:
Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om hvornår anlægget er rengjort og vedligeholdt.

4.9.2.3. Der skal føres en driftsjournal for fluebekæmpelse:
Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om, hvornår og hvordan der er foretaget fluebekæmpelse.

4.9.3. Egenkontrol - dyrehold

4.9.3.1. Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Som driftsjournal accepteres CHR-oplysninger fra årsopgørelserne.

4.9.3.2. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for:

- Antal og alder af indsatte dyr.
- Antal dyr bortskaffet til destruktio
- Antal og vægt af dyr sendt til slagting.
- Antal solgte levende dyr.

4.9.4. Egenkontrol – gødning og ensilage

4.9.4.1. Der skal føres et regnskab over afsat og udbragt husdyrgødning.

4.9.4.2. Der skal føres en journal, over husdyrgødningsaftaler og/eller forpagtningsaftaler. Det skal registreres hvilke arealer, der er tale om, men også hvilken tidshorisont der er indgået aftaler om.

4.9.4.3. Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges gødningsregnskab, som kan dokumentere, at husdyrgødningen har været udbragt miljømæssigt forsvarligt.

5 SUPPLERENDE MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

5.1.1. Ansøgningsmateriale

Godkendelsen bygger på oplysningerne i den elektroniske ansøgning med følgende tilhørende bilag, samt oplysninger indhentet ved tilsynet den 7. april 2008. I forbindelse med genbehandlingen af sagen er der lavet en scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk. Scenarieberegningen har nummer 29461.

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående før og efter skema.

Før

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Ny stald	Drænet gulv + spalter (50/50)	Smågrise fra 7,2 kg	10515	60
1	Ny stald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin	5515	158
2	Staldafsnit B	fuldspalter	Slagtesvin	2625	75
3	Staldafsnit C	fuldspalter	Slagtesvin	1875	54
4	Staldafsnit D	fuldspalter	Slagtesvin	500	14

Efter

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
1	Ny stald	Drænet gulv + spalter (50/50)	Smågrise fra 8 kg	19800	96
1	Ny stald	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin	8222	208
2	Staldafsnit B	fuldspalter	Slagtesvin	3211	81
3	Staldafsnit C	fuldspalter	Slagtesvin	2294	58
4	Staldafsnit D	fuldspalter	Slagtesvin	68	2

5.1.2. Planforhold

Generelle lokaliseringskrav - Jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 6:

Ejendommen ligger ca. 435 m syd for Bedsted by, der er udlagt som byzone. Nærmeste beboelse, Heiselvej 2, er beliggende ca. 335 m. sydvest for ejendommen.

Afstand til særlige naturområder - Jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 7:

Ejendommen ligger mere end 1000 m fra arealer omfattet af § 7. Nærmeste § 7 natur er Alslev mose, der ligger 6.6 km vest for ejendommens anlæg.

Generelle afstandskrav - Jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8:

Heiselvej 1 ligger ikke i nærheden af ikke-almene vandforsyningsanlæg. Nærmeste almene vandværk ligger ca. 1000 m mod nord. Vandværket ligger i Bedsted.

Nærmeste sø ligger 100 meter mod syd, søen er beliggende syd for Arnå, søen er omfattet af § 3.

Nærmeste vandløb er Arnå der løber gennem ejendommen, nærmeste driftsbygninger ligger ca. 75 meter fra Arnå.

Nærmeste eksisterende stald ligger ca. 50 meter øst for Heiselvej.

Der findes ikke levnedsmiddelvirksomhed i nærheden.

Der er ingen skel til nabomatrikler med beboelse.

Regionplanforhold - Landskabelige forhold

Heiselvej 1 ligger uden for kystnærhedszonen og værdifulde landskaber, og uforstyrret landskab, samt kirkelandskab.

Mølleæmningen er fredet, der bygges ikke nyt indenfor beskyttelseszonen.

Regionplanforhold - Kulturhistoriske interesser

Heiselvej 1 ligger ikke indenfor værdifulde kulturmiljøer, bevaringsværdige landsbyer og kulturlandskaber.

Omkring kirken i Bedsted er der udlagt et kirkelandskab, som strækker sig ned til Arnå. Kirkebyggelinjen rundt om kirken rækker ikke ned til anlægget.

Regionplanforhold - Rekreative interesser

Der ligger ikke nogen eksisterende eller planlagte sommerhusområder, udlagte eller planlagte arealer til ferie-fritidsformål eller vandreamråder i området. Der udøves således ikke væsentlige rekreative interesser i nærheden af Heiselvej.

Regionplanforhold - Naturforhold

Omkring anlægget og i oplandet findes flere søer, moser og enge omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste § 3 område ligger ca. 100 meter syd for anlægget. Der er tale om en mose ved Arnå.

Der er andre § 3 arealer langs med Arnå. Indenfor 500 meter findes.

Eng inkl. sø i Aabenraa Kommune udenfor ejendommens arealer, afstand ca. 350 meter mod øst.

Moseområde på ejendommens areal, afstand ca. 320 meter mod øst.

Engområde langs nord siden af Arnå mod vest. Derudover er der en bræmme langs syd siden af Arnå.

Der findes på udbringningsarealerne to søer der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, begge ligger ved sydsiden af Arnå, henholdsvis 100 og 300 meter fra anlægget.

Arnå er også § 3 beskyttet og i området klassificeret som A målsat med "Særlig naturvidenskabeligt interesseområde", målsætningen er opfyldt.

Ejendommen ligger i et område med naturinteresser. Her skal eksisterende natur bevares, og mulighederne for at skabe nye naturarealer bør ikke forringes.

Der er udpeget en biologisk korridor langs Arnå. Her må ændringer i arealanvendelsen ikke i væsentlig grad forringe dyre og plantelivets spredningsmuligheder.

Harmoniarealet afvander til Vadehavet. Der er mere end 1000 m til nærmeste Natura 2000-område. Området er Draved skov og Kongens mose, der er beliggende ca. 8 km. mod vest.

Regionplanforhold - Drikkevand

Alle udbringningsarealerne ligger inden for et område med almindelige drikkevandsinteresser.

Regionplanforhold - Landbrug

Anlæg og de fleste udbringningsarealer ligger inden for udpegede særlige værdifulde landbrugsområder.

Husdyrbrugets anlæg grænser mod syd og øst op til kommunegrænsen til Aabenraa Kommune.

5.1.3. Harmoni- og ejerkrav

Husdyrbrugets arealer omfatter i alt 170,32 ha udspretningsareal, der er ejet. mens 162,55 ha indgår som gylleaftaler, hvorpå der afsættes 208 DE.

Der er indgået aftale om afsætning af maksimalt 77 DE husdyrgødning pr. planperiode til Løgumklostervej 23, 6261 Bredebro, samt 131 DE husdyrgødning pr. planperiode til Heiselvej 27, 6372 Bylderup Bov.

Udbringningsarealerne fremgår af kortbilag 3.

I forhold til de indtegnede udbringningsarealer er der blevet nedlagt et hegn ca. 75 meter syd for Arnå. Formålet er at få en mere regulær mark, dette har medført at udbringningsarealet er øget med ca. 0,4 ha.

6 MILJØTEKNISK VURDERING

6.1. ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK

6.1.1. Ressourceforbrug

Der er ventilationsanlæg med lille energiforbrug. Der er drikkekopper der reducerer vandspildet.

Der anvendes lavenergilysstofrør i stalde og lader.

For at animere husdyrbruget til den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om driftsjournal over energiforbrug.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT.

6.1.2. Substitution

For at animere husdyrbruget til at reducere bruges af miljøbelastende stoffer, stilles der vilkår om, at det inden evt. udskiftning/substitution af råvarer og hjælpestoffer skal dokumenteres, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer (gælder ikke foder). Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT.

6.1.3. Fodring

Der blandes selv foder på ejendommen, Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes fysiologiske behov, og der sker løbende en optimering af foderet. Fytase tilsættes. Der anvendes 5 forskellige blandinger, tilpasset de forskellige livsstadier. 7,2 – 12; 12 – 20; 20 – 35; 35 – 50 og 50 – 102 kg.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænser opnåelige ved anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT) for slagtesvin og smågrise i gyllebaserede staldsystemer, begge vejledninger er udgivet i maj 2011, fremgår der at fodringstiltag er mest relevante teknologi i forhold til Fosfor, der er samtidig mulighed for at anvende separering af gyllen som virkemiddel. Der er udregnet et BAT-niveau for indhold af fosfor ab lager i gyllen, svarende til de to vejledninger på 9851 kg P, indholdet af p i gyllen ligger på 9878,7, hvilket er en difference på 27,6 kg P. Tønder Kommune vurderer at afvigelsen fra BAT niveauet på under 0,3% ikke kan begrunde at der stilles yderligere vilkår om fodringstiltag, ud over det eksisterende krav om anvendelsen af fytase, der vil nedbringe mængden af P i gyllen. Tønder Kommune vurderer også at krav om separeringsanlæg vil være for omkostningstungt i forhold til gevinsten.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT.

6.1.4. Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Husdyrgødning opbevares i nyere, stabile beholdere der kontrolleres hvert 10. år. En beholder er overdækket med flydelag, som der føres logbog for. Den anden beholder er overdækket med fast overdækning.

Gyllen køres ud med gyllevogne med slæbeslanger eller nedfælder. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforholdene. Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af gylle i godkendte beholdere lever op til BAT.

6.1.5. Teknologi

Ansøger har redegjort for BAT og meddelt at der i de eksisterende stalde er etableret fuld eller delspaltegulve. Disse staldsystemer er allerede på plads. Der anvendes udsugning af gylle til fortank, hvorefter gyllen pumpes til ekstern gyllebeholder. Systemet er gennemprøvet, energieffektivt og sikrer stor tilbageholdelse af ammoniak i gyllen. Etablering af andre staldsystemer vil være en uforholdsmæssig stor omkostning.

15 % ammoniak-reduktionskravet kan opfyldes ved anvendelse af disse staldsystemer og teknikker. Der ikke ligger sårbar natur i umiddelbar nærhed af anlægget.

Der er etableret et SKOV luftvaskenlæg til ventilationsluften i den nyeste stald. Det er ikke muligt at koble de andre staldanlæg til luftvaskeren på en praktisk eller økonomisk rimelig måde.

Systemet kan reducere lugten med 30%. Der er i denne godkendelse regnet med en luftrensning med 20% af ammoniak emissionen.

Forsuringsanlæg er valgt fra, da der med træk og slip kun vil virke på gyllen der opbevares i beholdere, her anvendes i forvejen flydelag/fast overdækning, der vil derfor ikke være en stor effekt af et sådant anlæg.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT.

6.2. BESKYTTELSE AF OMGIVELSERNE

6.2.1. Arealer

I Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i Bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, herefter omtalt som loven, bekendtgørelsen eller lovgivningen, har Folketinget og Miljøministeren fastsat de beskyttelsesniveauer for lugt, nitrat, fosfor og ammoniak, der skal anvendes i kommunens vurdering af, om der er væsentlige virkninger på miljøet ved godkendelser af husdyrbrug.

Det fremgår af lovgivningen, at kommunen desuden for hver ansøgning skal foretage en konkret vurdering, samt at kommunen på den baggrund i særlige tilfælde kan stille vilkår, der rækker ud over det fastsatte beskyttelsesniveau. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis der er naturområder, som kommunen vurderer ikke beskyttes tilstrækkeligt ved det fastlagte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med EU's habitatdirektivforpligtelser. Den ansøgte aktivitet må således ikke medføre negativ påvirkning af de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Det fremgår af husdyrlovgivningen, at det i husdyrbrugslovgivningen fastsatte beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

6.2.2. Ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Dette kvælstof kan ved nedfald (ammoniakdeposition) på kvælstoffølsomme naturområder medføre, at naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder bliver negativt påvirket.

For at beskytte naturen imod negativ effekt af ammoniak fra husdyrbrug er der i lovgivningen fastsat regler om zoner omkring en række kvælstoffølsomme naturområder samt regler om, at ammoniakfordampningen fra stald og lager skal begrænses, når et husdyrbrug over 75 dyreenheder ønskes udvidet.

For alle ansøgninger om miljøgodkendelse modtaget i 2007 gælder, at ammoniakfordampningen fra stald og lager skal reduceres med 15 % i forhold til bedste stald- og lagersystem med udgangspunkt i normalt 2005/2006.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

På ejendommen udgør hovedkilden til ammoniakfordampningen emissionen fra stalde og gyllebeholdere.

Kravet til begrænsning af ammoniakfordampning opfyldes via staldsystem samt overdækning af gyllebeholder og luftvasker.

Ammoniakdeposition på § 7 natur

Det fremgår af ansøgningen, at husdyrbruget ligger længere væk end 1000 m fra § 3 beskyttede naturområder, der ifølge kommunens vurdering enten er omfattet af lovens § 7 om bufferzonenatur, eller som er stærkt sårbart overfor tilførsel af små mængder kvælstof. Det nærmeste naturområde, Alslev mose ligger ca. 6.6 km vest for ejendommen. Mosen er registreret som højmoser, og dermed omfattet af lovens § 7.

Tønder Kommune vurderer, at de nævnte kvælstoffølsomme naturområder, herunder de moser der er omfattet af lovens § 7 på grund af den store afstand til anlæggene ikke vil blive påvirket negativt som følge af forøget ammoniakfordampning fra anlæggene.

Ammoniakdeposition på natura 2000 områder

Afstanden til nærmeste natura 2000 område, Draved Skov og Kongens Mose er ca. 8 km. Den store afstand gør, at udvidelsen gennem forøget ammoniakdeposition, ikke vil kunne påvirke udpegningsgrundlaget. Arnå er ligeledes udpeget som habitatområde ca. 10 km. længere nedstrøms. Tønder kommune vurderer at der ikke gennem forøget ammoniakdeposition vil kunne medføre påvirkning af udpegningsgrundlaget.

Ammoniakdeposition på anden beskyttet natur

Andre § 3 beskyttede naturområder i nærheden af anlæggene omfatter to moser, søer og engområder, langs med Arnå. Der ligger landbrugsarealer tæt op ad de beskyttede arealer. Dermed udgør ammoniakdepositionen

kun en lille andel af det samlede ammoniakbidrag, og det samlede bidrag af næringsstoffer ændres ikke væsentligt som følge af udvidelsen. Naturområderne er kultureng og vandhuller/søer, som er afsnørede grene af Arnås tidligere slyngninger, samt et moseområde. Besigtigelse af områderne viser et begrænset indslag af kvælstof tolerante planter med tålegrænser mellem 22 og 30 kgN/år. Baggrundsbelastningen for området er ca. 16 kgN/år.

Arnå er ikke følsom overfor ammoniakdeposition på grund af den store vandføring og det begrænsede areal.

Tønder Kommune vurderer, at disse naturområder ikke vil blive påvirket negativt som følge af forøget ammoniakdeposition.

Sammenfattende ammoniakvurdering

Sammenfattende vurderer Tønder Kommune, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniaknedfald på naturområder.

Dermed vurderes også, at den ansøgte udvidelse af produktionen ikke gennem forøget deposition af ammoniak vil medføre ændring i tilstanden af naturarealer, der vil kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, og at udvidelsen ikke medfører negative virkninger på de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Driften på evt. § 3 beskyttede arealer må ikke medføre tilstandsændringer af områderne.

6.2.3. Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Udbringningsarealer til Heiselvej 1 afvander via Arnå. Arnå afvander til Vadehavet.

Arnå er også § 3 beskyttet og i området klassificeret som A målsat med "Særlig naturvidenskabeligt interesseområde", målsætningen er opfyldt.

Der holdes som minimum holdes en 2 m bræmme efter vandløbsloven til Arnå, der skærer igennem udbringningsarealerne.

Vadehavet er udpeget til internationalt naturbeskyttelsesområde nr. 89. Heri indgår EF-habitatområde nr. 78. Vadehavet er desuden udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57 og Ramsarområde nr. 27. (Natura 2000 område nr. DK00AY176). Markerne afvander via Arnå til Vidå, der er udpeget til EF-habitatområde H90 og EF-fuglebeskyttelsesområde F 63 (Natura 2000 område Nr. DK009X182). Næringsstofferne herfra vil transporteres til Vadehavet, via Rudbøl Sø.

Natur og miljøklagenævnet har i afgørelsen til den oprindelige miljøgodkendelse afgjort, at der i miljøgodkendelsen ikke er foretaget en tilstrækkelig konkret vurdering af om udvaskning af kvælstof til Vadehavet vil modvirke målopfyldelsen.

Dette er en væsentlig mangel jf. Habitatbekendtgørelsens § 7 stk.4.

Vurderingen skal ske i overensstemmelse med Miljøklagenævnets digitale vejledning. Vejledningen beskriver et afskæringskriterium, hvor to punkter skal være opfyldt.

Pkt. 1 kumulation. Pkt. 2 projektet i sig selv.

Husdyrbrugets arealer er beliggende i oplandet til Lister dyb.

Husdyrbruget i kumulation med andre husdyrbrug

Ifølge statsforvaltningens oversigt har dyretrykket i Lister Dyb fra 2007 til 2010 været stigende med 4050 DE svarende til 2,7 %.

Jf. den digitale vejledning kan kommunen som udgangspunkt se bort fra udviklingen i dyreholdet, hvis CHR-data viser at denne er under en 5 pct. stigning sammenlignet med 2007. Årsagen til, at stigninger under 5 pct. ikke bør medtages, er, at Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5 -10 pct.

Tønder Kommune har ikke kendskab til andre nye kilder, der ikke stammer fra husdyrproduktionen, der har betydet en stigning i nitratudvaskningen i oplandet til Lister Dyb. Afskæringskriteriet er dermed opfyldt.

Det enkelte husdyrbrug

Husdyrbrugets arealer ligger i et område, med et nitratreduktionspotentiale på 76 til 100 %.

Det enkelte husdyrbrug må ikke bidrage med mere end 5 % af den samlede nitratudvaskningen til Lister Dyb, der er 1727 ton N pr. år. Dvs. grænsen for det enkelte husdyrbrug er 86,35 ton N pr. år. Hvis det enkelte husdyrbrug ligger i et område med reduktionspotentiale på mellem 76 og 100 % svarer dette til udbringning af 693 ton N stammende fra husdyrgødning. Omregnet til DE med 100 kg N/DE skal det enkelte husdyrbrug udbringe husdyrgødning fra ≈ 6930 DE på ejede og forpagtede arealer for at afskæringskriteriet overskrides. Der udbringes ca. 240 DE på husdyrbruget.

Oplandet til Lister Dyb er på ca. 162423 ha. Det ansøgte projekts arealer er på tilsammen 170 ha. Husdyrbrugets arealer udgør således 0,1 % af det samlede opland til dybet.

Afskæringskriteriet er dermed opfyldt.

Tønder kommune kan konstatere at vejledningens kriterier er overholdt. Det er således jf. NMKN's afgørelse side 7, hermed dokumenteret at udvaskningen af kvælstof ikke vil kunne skade det internationale beskyttelsesområde.

Tønder Kommunes vurdering af at det ansøgte projekt ikke vil få negativ indflydelse på de arter og naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget er derfor stadig gældende.

6.2.4. Nitrat til grundvand - nitratfølsomme indvindingsområder

Ved ansøgning om tilladelse eller godkendelse til etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug med udbringningsarealer helt eller delvist inden for nitratfølsomme indvindingsområder, er der ifølge lovgivningen et generelt krav om, at nitratudvaskningen fra rodzonen ikke må stige som følge af projektet, hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i den ansøgte drift. Beregninger skal foretages i Farm-N, der er et modelværktøj udviklet af Danmarks Jordbrugsforskning. Værktøjet er indbygget i det digitale ansøgningsystem.

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er placeret inden for nitratfølsomme indvindingsområder, der er en samlebetegnelse for de nitratfølsomme indvindingsområder og indvindingsoplande, der er udpeget, jf. regionplan 2005.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at de generelle regler for landbrugets anvendelse af gødning og om plantedække er tilstrækkelige til at tilgodese grundvandsinteresserne.

6.2.5. Fosforoverskud og overfladeafstrømning af fosfor

Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosforoverskud gælder for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der ligger inden for områder, der ifølge Skov- og Naturstyrelsens kortværk pr. december 2006 afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Skov- og Naturstyrelsen har pointeret, at kortværket dog ikke omfatter oplandene til de søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter, men hvis beliggenhed ikke kendes endnu.

Kravet til fosforoverskuddet på udbringningsarealer, der ligger inden for områder, der afvander til Natura 2000 vandområder, overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder. Der stilles ikke krav om fosforoverskud, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer er beliggende i oplande til et Natura 2000 område (internationalt naturbeskyttelsesområde), der i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften, hvis der ikke konkret vurderes behov herfor.

Det fremgår af ansøgningsskemaet, at den samlede årlige mængde fosfor i husdyrgødningen, der udbringes eller afsættes ved afgræsning på husdyrbrugets udbringningsarealer, eller som afsættes til aftalearealer hos tredjemand, vil stige fra knap 6,9 ton til ca. 9,9 ton som følge af den ansøgte udvidelse af produktionen.

En del af dette fosfor vil blive fjernet via afgrøderne. Det er ikke muligt med den nuværende viden at vurdere, hvor stor en del af det evt. tilbageværende fosfor, der på sigt vil blive udvasket til Vadehavet. Fosfor bindes typisk til jordpartiklerne, og fosforudvaskningen afhænger således af bl.a. markens hældning og jordens fosfortal. Kun en mindre del af det overskydende fosfor forventes udvasket, da jordens fosforindhold i stedet ventes at stige indtil et vist niveau.

Det fremgår af lovgivningen, at det fastsatte beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne. Kommunen kan i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til lovgivningens generelle beskyttelsesniveau. Vadehavet er i henhold til lovgivningen udpeget som mindre sårbart overfor fosfor.

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i oplandet til målsatte søer, og kommunen har med den nuværende viden ikke kendskab til beliggenheden af evt. følsomme søer.

6.2.6. Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af en række arter, hvor projektområdet ligger inden for eller i nærheden af artens naturlige udbredelsesområde. Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af de pågældende arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løgfrø. Løgfrø er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. I det vestlige Sønderjylland er der en kernebestand på Hjerpsted bakkeø, og den er også fundet på Abild bakkeø. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Det vurderes derfor, at der er en mulighed for forekomst i projektområdet, f.eks. ved de udpegede § 3 sø- og engområder. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien, og projektområdet ligger på kanten af dens udbredelse sområde (jf. Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007). Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand, men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurennet vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l. På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning

af fisk vil også være skadelig, idet fiskene æder salamanderens æg og yngel. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men det vurderes, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Birkemus

Birkemus er i Danmark fanget eller observeret i ældre skove, kratskove, enge samt på dyrkede marker. I Skandinavien findes arten ofte i birke- og pilekrat. Det er vanskeligt at sige noget entydigt om artens habitatkrav. Formentlig stiller arten forskellige krav til opholdssted, dels i forbindelse med vintersøvn (permanent, tørt opholdssted f.eks. veldrænet ældre skov), og dels i forbindelse med sommerens fouragerings- og yngleområde. Et bud på habitat vil derfor være, at birkemus kan findes hvor gamle skov- eller moseområder støder op til dyrkede marker eller skovenge. På trods af denne brede habitatdefinition findes birkemusen kun i to vidt adskilte hovedområder i Danmark: i det vestlige Limfjordsområde, især nord for fjorden, og i det sydlige Jylland syd for en linie Horsens-Varde og nord for Haderslev-Ribe. Der er generelt kun få fangster og observationer fra de nævnte områder, og disse registreringer er spredt over hele 1900-tallet. I begge områder blev der især observeret og indberettet mange fund i 1940'erne. I nyere tid er der igen indberetninger fra nogen af områderne.

Et skøn over den danske bestands størrelse er vanskelig, da den nuværende, begrænsede viden om artens habitatkrav ikke gør det muligt inden for områderne at skønne over den reelle udbredelse, og da der ikke findes viden om specifikke populationsestimater og udviklingstendenser

Birkemusen forefindes næppe i området, og da det ikke har været muligt at finde registreringer af arten eller sker ændringer i arealanvendelsen vurderes det, at projektet ikke får nogen indflydelse for arten, såfremt der skulle forefindes en bestand i området.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i Vidå og Bredeå systemerne, medens det vurderes, at de små grøfter og vandløb i projektområdet ikke vil være velegnede som permanente levesteder, men de kan evt. benyttes under vandringer. På denne baggrund vurderes det, at projektet ikke vil have indvirkningen på odderens leveforhold i området.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som grøn frø, lille vandsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

6.2.7. Bygninger

Den nye gyllebeholder overholder afstandskravene i Husdyrlovens § 6,8 og 20. Placering vurderes ikke, at give nogen gener for naboerne, på grund af afstanden. Gyllebeholderen er placeret i tilknytning til eksisterende bygninger og vurderes at være nødvendig for ejendommens drift. Beholderen er overdækket.

6.2.8. Gødningsopbevaring og -håndtering

Da afstanden til Bedsted by er 435 m. stilles der vilkår om, at der ikke må transporteres eller håndteres husdyrgødning til eller fra ejendommen på lørdage samt søn- og helligdage.

For at undgå punktforurening stilles der vilkår om, at markstak ikke må placeres samme sted hvert år. Det vurderes, at der således er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, således at gødningshåndtering og opbevaring ikke er til gene for omgivelserne.

6.2.9. Spildevand

Vask af landbrugsmateriel foregår på jorden, der er kun en traktor på ejendommen. Markdriften foregår ikke fra ejendommen, derfor vurderes det, at forholdene er forsvarlige, såfremt der ikke foretages affedtning/vask af olierede maskindele.

Tagvand fra de eksisterende driftsbygninger ledes til dræn, der går til Arnå. Det er sikret at der ikke kan ske afløb fra den del af arealet, der anvendes som sikkerhedsområde ved evt. gylleuheld.

I forbindelse med det nye staldanlæg er der etableret toilet. Vandet herfra ledes til trixtank.

Der skal udarbejdes særskilt spildevandstilladelse for afledning af sanitært spildevand fra staldbygningen.

Forholdene omkring afledning af husspildevand er ikke omfattet af denne godkendelse.

6.2.10. Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for omgivelserne er uheld med gylle. Enten sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld:

-Der overpumpes ikke gylle de 2 gyllebeholdere imellem, ligesom gyllebeholderne er uden pumpe.

-Inden overpumpning af gylle fra stalde til gyllebeholderne tjekkes det, om der er plads i gyllebeholderne.

-Der bliver etableret en vold rundt om gyllebeholderne, der kan tilbageholde det maksimale overjordiske volumen fra den største beholder.

-Ved fyldning af gyllevogne for bortkørsel af gylle placeres gyllevognene indenfor voldområdet.

-Der er lavet en beredskabsplan, der tilgodeser at der ikke findes gravemateriel på ejendommen, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter evt. uheld.

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der bl.a. vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof, sprøjtemidler og andre kemikalier.

6.2.11. Egenkontrol

Ved at stille vilkår til landbruget om egenkontrol sikres dokumentationen for overholdelse af vilkårene, ammoniakkravet og bedst mulig udnyttelse af ressourcerne. Dermed forebygges og begrænses risikoen for forurening.

6.2.12. Hensynet til de landskabelige interesser

Gyllebeholderen placeres udenfor kirkelandskab. Det vurderes, at de landskabelige interesser ikke tilsidesættes i forbindelse med projektet.

Der ligger beskyttede sten- og jorddiger langs enkelte af udbringningsarealerne. Sten- og jorddigerne er beskyttet efter Museumslovens § 29a, og må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation.

De nye anlæg er opført i afdæmpede farver og ikke-reflekterende materialer. Højde og volumen af byggeriet holder sig inden for standarden for almindeligt landbrugsbyggeri og ejendommen vil optræde som en helhed i landskabsbilledet.

Det vurderes, at de landskabelige interesser ikke tilsidesættes i forbindelse med projektet.

6.2.13. Ophør

Ved evt. af husdyrproduktionen vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent – eller anlægget bliver tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald bliver bortskaffet i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Det vurderes derfor at der er taget tilstrækkelige hensyn til landskabet og forureningsfare ved ophør.

6.2.14. Alternative muligheder

Ansøger har ikke overvejet egentlige alternativer. Godkendelsen er taget i brug, og gyllebeholderen er etableret. Alternativet er derfor alene at nedlægge produktionen. Det vurderes, at husdyrbruget kan miljøgodkendes, og derfor er der ikke brug for alternativer.

6.3. BEGRÆNSNING AF GENER

6.3.1. Lugt

I forbindelse med indsendelse af ansøgningsskemaet via www.husdyrgodkendelsen.dk er der foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug) og FMK-vejledningen (Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde udgivet af FMK, 2. udgave). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Der er taget højde for lugtbegrænsende teknik og hyppig vindretning, kumulativ effekt ved lugtberegningen. Beregningen omfatter kun staldene.

Beregningen viser, at der inden for genekriterierne ikke ligger enkeltboliger, samlet bebyggelse eller byzone. Der er etableret et SKOV luftrens anlæg til rensning af alt luft i den nye stald, effekten af et sådant anlæg er en lugtrensning på 30 % jf. bilag til Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der henvises til DSP meddelelse nr. 737. Ved etableringen af dette anlæg var den forventede effekt på 20 %, senere undersøgelser og testresultater viser at effekten er på de 30 %.

Det vurderes, at der således er taget tilstrækkeligt hensyn til omkringboende, således at lugt fra anlægget ikke er til væsentlig gene for de omkringboende.

6.3.2. Støv

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transporter.

Foder til dyrene opbevares i bygninger.

Der stilles vilkår om at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Det vurderes, på grund af afstanden til nærmeste naboer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener udenfor ejendommen.

6.3.3. Skadedyr

Der anvendes rovfluer efter behov til fluebekæmpelse i gyllesystemet. Ejendommen får regelmæssigt besøg af kommunens skadedyrsbekæmper.

Der opbevares ikke foder på en måde, så det er tilgængeligt for f.eks. rotter

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, fjernelse af affald – herunder foder og gødningsrester, foderopbevaring og vedligeholdelse, således at skadedyrsangreb forebygges.

Ligeledes vurderes det at husdyrbruget har sikret mod udbredelse af evt. skadedyrsangreb ved kendskab til skadedyrsbekæmpelse.

6.3.4. Affald

Det skal sikres at affaldsfrembringelse undgås, genanvendelse og recirkulation fremmes og håndteringen og bortskaffelsen af affaldet sker under hensyntagen til omgivelserne.

Husdyrbruget skal håndtere og bortskaffe affaldet i overensstemmelse med retningslinjerne i kommunens regulativer. Det er oplyst at spildolie opbevares i maskinhus. Der må kun anvendes affaldsbehandlere og affaldstransportører, der er registreret ved kommunen.

Afhentning af døde dyr sker inden for få døgn.

Reglerne i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007 skal efterleves.

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, vurderes det, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

6.3.5. Støj

Den væsentligste støjkilde er fra transportere til og fra husdyrbruget, samt støj fra ventilationsanlægget.

Ansøger vurderer, at der ikke vil være problemer med at overholde støjgrænserne.

Da husdyrbruget ligger i landzone uden lokalplaner og udenfor samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkluderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

Tønder Kommune har ikke registreret klager over støj fra husdyrbruget.

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning og vilkår om at ventilationsanlægget vedligeholdes således at der ikke opstår væsentlige støjgener udenfor ejendommen.

Støjgrænserne er fastsat i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. Pga. ejendommens beliggenhed er der i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse ikke krævet dokumentation i form af målinger eller beregninger af husdyrbrugets nuværende støjniveau. I tilfælde af, at der på et senere tidspunkt findes nødvendigt (f.eks. pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene kan overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes. Sådanne målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som "miljømåling – ekstern støj" i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993.

6.3.6. Transporter

Størstedelen af transporterne er gylle, foder og affald.

Antallet af transporter øges med ca. 70 læs gylle og 20 læs foder, samlet set en ændring fra 726 til 816 transporter.

Udkørslen fra anlæg er placeret ved Heiselvej, hvilket ikke er til gene for omkringboende. Der er ingen nabobeboelser tæt på de interne transportveje. Der er derfor ikke stillet vilkår om interne transporter. Driften af markerne foregår ikke fra ejendommen.

Antallet af affaldstransporter øges stort set ikke. Men flere dyr kan betyde flere afhentninger af kadavere.

Landbruget har visse behov for transport som skal tilgodeses. Det vurderes at virksomheden i forbindelse med udvidelsen har taget hensyn til omgivelserne, og at transporterne ikke medfører lugt-, støj- og støvgener for naboer. Der kan dog forekomme tilsmudsning af veje, hvorfor der er stillet vilkår der begrænser disse gener.

6.3.7. Lys

Vest og syd for husdyrbrugets anlæg er der levende hegn.

Af hensyn til begrænsningen af lysgener i landzone stilles der vilkår om, at udendørs lys skal være styret af timer.

Det vurderes, at der således er taget tilstrækkeligt hensyn til omkringboende og de landskabelige værdier.

7 HØRINGER

Et udkast til den første godkendelse har været fremsendt til naboer og sagens parter i 6 uger:

Ansøger:
Mikkel Emmertsen
Heiselvej 1
6240 Løgumkloster

Ejer af dyrehold:
Hans Christian Lund
Vesterende 52
6261 Bredebro

Ejer af gylleaftaleareale:
Jürgen Hansen
Løgumklostervej 23
6261 Bredebro

Ejer af gylleaftaleareale:
Andreas Carstensen
Heiselvej 27
6372 Bylderup Bov

På grund af gyllebeholder i Kirkelandskab:
Ribe Stift
Korsbrødregade 7
6760 Ribe
e-mail: kmrib@km.dk

I forbindelse med høringen er der indkommet bemærkninger og rettelser fra ansøger og ejer af dyreholdet. Bemærkningerne er rettet til i godkendelsen.

I forbindelse med genbehandlingen er gyllebeholderen flyttet udenfor kirkelandskab, og Ribe stift er derfor ikke blevet hørt. Der er ingen ændringer i forhold til ejere af gylleaftaler, der er derfor ikke foretaget fornyet høring. Det genbehandlede udkast er derfor blevet sendt i høring i 6 uger ved:

Ansøger:
Mikkel Emmertsen
Heiselvej 1
6240 Løgumkloster

Ejer af dyrehold:
Hans Christian Lund
Vesterende 52
6261 Bredebro

8 KLAGE

Godkendelsen kan inden for en frist på 4 uger – fra den er offentliggjort i Digeposten påklages til Miljøklagenævnet af: Afgørelsens adressat, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse af m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Tønder Kommune, Miljø og Natur, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster, som videresender den til Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der ligger til grund for sagens bedømmelse. Klagen skal være modtaget af Tønder Kommune senest ved kontortids ophør tirsdag 6. december 2011.

En klage har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet - jf. lovens § 81.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 90, være anlagt inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

9 BILAG

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Arealer
- Bilag 3: § 3 Arealer
- Bilag 4: § 7 Arealer
- Bilag 5: Nitrat og Fosforklasser
- Bilag 6: N-Følsomme indvindingsoplande
- Bilag 7: Kapacitetsopgørelse
- Bilag 8: Afløbsplan
- Bilag 9: Beredsskabsplan
- Bilag 10: Vurdering af arealer og ammoniakdeposition i Aabenraa